

**Egzamin maturalny
maj 2009**

**JEZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**

POZIOM ROZSZERZONY

**KLUCZ PUNKTOWANIA
ODPOWIEDZI**

Część I – leksykalno-gramatyczna (20 pkt)

Zadanie 1.		Zadanie 2.	
odpowiedź	punkty	odpowiedź	punkty
1 – B	1	1 – C	1
2 – A	1	2 – C	1
3 – D	1	3 – A	1
4 – C	1	4 – B	1
5 – D	1	5 – B	1

Zadanie 3.		Zadanie 4.	
odpowiedź	punkty	odpowiedź	punkty
1 – admonebantur/admoniti sunt	1	1 – invenias/invenires/inveneris/invenisses	1
2 – deficiat/deficit	1	2 – rogatum	1
3 – sis	1	3 – vivendum	1
4 – misissent/mitterent	1	4 – quos	1
5 – videretur/visus sit	1	5 – Athenis	1

Część II – przekład tekstu (50 pkt)

Zadanie 5.

Przekład tekstu nr 1, M. Tullius Cicero, <i>In Verrem</i>, II 4, 72 - 73			
Lp.	zdanie	punkty	
		częst- kowe	max
1	Segesta est oppidum pervetus in Sicilia,	0-1	5
	quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente conditum esse demonstrant.	0-4	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
2	Itaque Segestani non solum perpetua societate atque amicitia,	0-2	6
	verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur.	0-4	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
3	Hoc quondam oppidum, cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret,	0-3	9
	a Carthaginiensibus vi captum atque deletum est,	0-2	
	omniaque quae ornamento urbi esse possent Carthaginem sunt ex illo loco deportata.	0-3	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
4	Fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum,	0-1	4
	cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.	0-3	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
5	Hoc translatum Carthaginem locum tantum hominesque mutarat,	0-2	7
	religionem quidem pristinam conservabat;	0-1	
	nam propter eximiam pulchritudinem etiam hostibus digna quam sanctissime colerent videbatur.	0-4	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
6	Aliquot saeculis post P. Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit;	0-2	14
	qua in victoria,	0-1	
	videte hominis virtutem et diligentiam,	0-1	
	ut et domesticis praeclarissimae virtutis exemplis gaudeatis	0-2	
	et eo maiore odio dignam Verris incredibilem audaciam iudicetis	0-2	
	convocatis Siculis omnibus, iubet omnia conqueri;	0-3	
	pollicetur sibi magnae curae fore	0-1	
	ut omnia civitatibus, quae cuiusque fuissent, restituerentur.	0-2	
<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1		
7	Poprawność językowa i stylistyczna całości	0-1-2-3-4-5	5
razem			50

Przekład tekstu nr 2, T. Livius, <i>Ab urbe condita</i> I, 6,7			
Lp.	zdanie	Punkty	
		częst- kowe	max
1	Ita Numitori Albana re permissa	0-2	6
	Romulum Remumque cupido cepit urbis condendae	0-2	
	in iis locis ubi expositi ubique educati erant	0-2	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
2	Et supererat multitudo Albanorum Latinorumque;	0-2	11
	ad id pastores quoque accesserant,	0-2	
	qui omnes facile spem facerent	0-3	
	parvam Albam, parvum Lavinium prae ea urbe quae conderetur fore.	0-4	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
3	Intervenit deinde his cogitationibus avitum malum, regni cupido,	0-2	4
	atque inde foedum certamen coortum a satis miti principio.	0-2	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
4	Quoniam gemini essent	0-1	12
	nec aetatis verecundia discrimen facere posset,	0-2	
	ut di quorum tutelae ea loca essent auguriis legerent	0-3	
	qui nomen novae urbi daret,	0-2	
	qui conditam imperio regeret,	0-2	
	Palatium Romulus, Remus Aventinum ad inaugurandum templa capiunt.	0-2	
<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1		
5	Priori Remo augurium venisse fertur, sex voltuces;	0-1	4
	iamque nuntiato augurio cum duplex numerus Romulo se ostendisset,	0-2	
	utrumque regem sua multitudo consalutaverat:	0-1	
	tempore illi praecepto, at hi numero avium regnum trahebant.	0-1	
<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1		
6	Inde cum altercatione congressi certamine irarum ad caedem vertuntur;	0-1	2
	ibi in turba ictus Remus cecidit.	0-1	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
7	Vulgatior fama est ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros;	0-1	4
	inde ab irato Romulo, cum verbis quoque increpitans adiecisset,	0-2	
	interfectum	0-1	
	'sic deinde, quicumque alius transiliet moenia mea,'	0-1	
<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1		
8	Ita solus potitus imperio Romulus;	0-1	2
	condita urbs conditoris nomine appellata.	0-1	
	<i>Zrozumienie sensu całego zdania*</i>	0-1	
9	Poprawność językowa i stylistyczna całości	0-1-2-3- 4-5	5
razem			50
<p>* Punkt ten jest przyznawany tylko wtedy, gdy abiturient przetłumaczył niepoprawnie lub nie przetłumaczył punktowanych części zdania, natomiast zaproponowana przez niego wersja zachowuje ogólny sens zdania. Punktu tego nie przyznaje się, gdy za tłumaczenie poszczególnych części zdania zdający uzyskał maksymalną liczbę punktów.</p>			

Część III – pisanie własnego tekstu (30 pkt)

Temat:

Na podstawie zamieszczonych materiałów i własnej wiedzy przedstaw krótko mit o Odysie oraz wyjaśnij jego symbolikę. Zwróć uwagę na funkcję podróży w przemianach zachodzących w psychice Odysa.

I. ROZWINIĘCIE TEMATU (można przyznać maksymalnie 25 punktów)

Wykorzystując posiadaną wiedzę z kultury antycznej zdający,

- 1. przedstawia mit o Odysie, np.:** **0-4**
  - a. jeden z najsłynniejszych herosów starożytności,
  - b. syn Laertes i Antikleji, król Itaki,
  - c. jeden z najznamienitszych wodzów w wojnie trojańskiej, służył Agamemnonowi radą i orężem,
  - d. obmyślił podstęp zdobycia Troi z wykorzystaniem drewnianego konia,
  - e. dziesięcioletnia tułaczka po morzach – powrót do domu pełen niebezpiecznych przygód (np.: spotkanie z Cyklopem, pobyt u Kirke, spotkanie z syrenami, zejście do Podziemi),
  - f. na Itace czekała na niego wierna Penelopa, ale musiał zmierzyć się z zalotnikami;
- 2. interpretuje mit o Odysie (wyjaśnia jego symbolikę), np.:** **0-3**
  - a. topos wędrowki,
  - b. wykorzystanie ludzkiej inteligencji w trudnych sytuacjach,
  - c. psychologiczna trudność powrotu do poprzedniego życia po wojennej traumie,
  - d. ludzka wierność,
  - e. wytrwałość w dążeniu do celu
  - f. pasja poznawcza;
- 3. interpretuje fragmenty *Odysei Homera*, np.:** **0-4**
  - a. charakteryzuje Odysa – obrotny, zuchwały, porywczy, dumny, dbały o sławę,
  - b. zauważa przemianę Odysa (rezygnuje ze swojej dumy, zgadza się pozostać nierozpoznanym żebrakiem),
  - c. wpływ doświadczeń na życiową mądrość bohatera,
  - d. droga ku poznaniu wiedzy poprzez cierpienie,
  - e. trudności niebezpieczeństwa w poszukiwaniu wiedzy o sobie i o świecie;
- 4. analizuje i interpretuje wiersz L. Staffa, *Odys, dostrzega*, np.:** **0-3**
  - a. uniwersalny charakter losu Odysa,
  - b. cierpienia i błędy są integralną częścią losu ludzkiego,
  - c. sens „podróżowania „ – życia tkwi w samym fakcie podróżowania, a nie w jej celu,
  - d. odwaga podjęcia podróży;
- 5. interpretuje wiersz Konstandinosa Kawafisa, *Itaka, dostrzega*, że np.:** **0-4**
  - a. życie człowieka jest wędrowką,
  - b. przenikanie się niebezpieczeństw zewnętrznego i wewnętrznego świata człowieka,
  - c. wędrowanie jest zdobywaniem doświadczenia,
  - d. podróż jest nie tylko doznaniem poznawczym, ale także estetycznym,
  - e. „Itaka” jest celem i sensem wędrowki,
  - f. cel podróży staje się ważny poprzez doświadczenie, jakie go poprzedza;
- 6. opisuje i interpretuje obraz H.J. Drapera, np.:** **0-4**
  - a. obraz dynamiczny,
  - b. Odys pozostaje przywiązany do masztu, a jego towarzysze mają zasłonięte uszy,
  - c. na okręt starają się wdrzeć syreny,
  - d. syreny są przedstawione jako piękne, młode kobiety,

- e. podstęp podczas przygody z syrenami potwierdza przebiegłość Odysa,
- f. pieśni syren są nie tylko niebezpieczne, ale również fascynujące;
- 7. podsumowuje swoje spostrzeżenia dotyczące symboliki mitu oraz znaczenia podróży i zmian zachodzących w postaci Odysa, np.: 0-4**
  - a. podróż powoduje przemiany w psychice człowieka, zmienia jego postrzeganie świata,
  - b. trudy i niebezpieczeństwa podróży wzmacniają człowieka,
  - c. podróż jest metaforą życia,
  - d. doświadczenie cierpienia i poznanie własnych ograniczeń pozwalają człowiekowi na dostosowanie się do zmieniających się okoliczności,
  - e. uniwersalizm i ponadczasowość mitu.

II. KOMPOZYCJA PRACY

- funkcjonalna wobec tematu, spójna wewnątrznie, uporządkowana **0-2**
- uporządkowana, spójna **0-1**

III. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA I STYLISTYCZNA

- poprawna, ujednolicona składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia; żywy i zgodny z zastosowaną formą styl, bogate słownictwo, **0-3**
- poprawna składnia i frazeologia (nieliczne błędy), zgodna z normą fleksja i ortografia (nieliczne błędy), zgodny z zastosowaną formą styl, wystarczająca leksyka, **0-2**
- wypowiedź komunikatywna mimo schematycznej i często niezgodnej z normą składni, dopuszczalne błędy ortograficzne, widoczne schematy językowe. **0-1**